
VANHOJEN KAKSIPYÖRÄISTEN PÄIVÄ LIEDOSSA NAUTELANKOSKEN MUSEOSSA lauantaina 15.7.2023 klo 12–15

Nautelankosken museon pihalla pääsee lauantaina 15.7.2023 puolestapäivästä alkaen katselemaan vanhoja kaksipyöräisiä eli moottoripyöriä, mopedejä ja polkupyöriä kolmen tunnin ajan. Päivään voi myös saapua omalla vanhalla kaksipyöräisellä ja liittää ajokkinsa jo esillä olevien joukkoon kaikkien ihasteltavaksi.

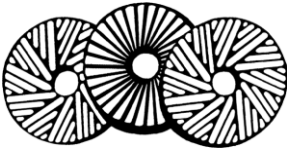
Nähtävillä museon pihalla on ainakin kaksi Jawan moottoripyörää vuosilta 1955 ja 1957, saksalainen Simson mopo vuosimallia 1964 sekä S.O.K.-polkupyörä vuodelta 1933 ja Pyrkijän vanha miestenpyörä 1940-luvulta. Todennäköisesti nähtävillä on myös venäläinen IC-moottoripyörä sekä venäläinen sivuvaunullinen moottoripyörä K750 vuodelta 1966. Paikalle saatavat ajoneuvot selviävät lopullisesti vasta tapahtumapäivänä, joten parhaiten esillä olevasta moottoripyörä- ja mopovalikoimasta pääsee perille saapumalla museon pihalle niitä katselemaan. Sää voi vaikuttaa paikalle saapuviin ajoneuvoihin, eivätkä kaikki ajokit ole välttämättä paikalla koko tapahtuman ajan.

Vanhojen kaksipyöräisten päivän ajan on Nautelankosken museon vesimyllyssä ja myllärintuvassa avoimet ovet. Lauri Nautelan museossa voi tutustua museon mesenaatin keräilystä ja kokoelmista kertovaan näyttelyyn sekä auditorion taidenäyttelyssä Vuokko Pitkänen Mecklinin kanta-aottaviin maalauksiin. Tapahtumaan ja museon näyttelyihin on vapaa pääsy. Museo, museon kahvila ja museopuoti ovat avoinna vielä kaksi tuntia tapahtuman jälkeen.

Museon alueella on rajoitetusti pysäköintitilaa, joten autoja toivotaan jätettävän läheisen Pahkamäen koulun pysäköintialueelle ja sorapihalle (Vanha Tampereentie 1605). Koululta on kävelymatka museolle. Tapahtumaan vanhalla kaksipyöräisellä saapuva voi ajaa museon pihalle saakka. Jos tuo autolla vanhan pyörän esittelyyn museolle, toivotaan tuomisen tapahtuvan ennen puoltapäivää, jotta tapahtuman aikana olisi museon pihalla mahdollisimman vähän autoliikennettä.

S.O.K.:n ja Pyrkijän polkupyörät

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta r.l.:n polkupyörien valmistus aloitettiin Helsingissä vuonna 1920. S.O.K.-polkupyöriä koottiin valmiista osista Flemminginkatu 36:ssa sijainneessa Helsingin Konepajassa. Samassa konepajassa kokoonpantiin myös amerikkalaisia Harley-Davidson-moottoripyöriä, joiden yksinedustuksen Suomessa S.O.K. oli onnistunut saamaan. Pyrkijän polkupyörä on lähempää tuotantoa, sillä Pyrkijä Oy toimi Liedossa ja Turussa vuosina 1906–1989. Pyrkijän tunnetuimpia tuotteita olivat Pyrkijä- ja Pyy-merkkiset polkupyörät ja Pyrkijä-mopot. Pyrkijä Oy oli Suomen suurin polkupyörävalmistaja 1930-luvulla.

Moottoripyörät ja mopedit Suomessa

Moottoripyörillä on ajeltu Suomessa yli 120 vuotta, muutaman vuoden kauemmin kuin autoilla. Ensimmäiset moottoripyörät Venäjän vallan aikaisessa Suomen suuriruhtinaskunnassa olivat tuontitavaraa. Todennäköisesti Suomen varhaisin moottoripyörämainos julkaistiin toukokuussa 1895 tamperelaisessa Aamulehdessä. Saman vuoden kesällä tiedetään liikenteessä olleen jo ainakin kaksi moottoripyörää. Varmat tiedot autoista Suomessa ovat neljä vuotta moottoripyöriä myöhemmin.

Mopedit eli mopot kehittyivät puolestaan polkupyöristä, joihin oli liitetty apumoottori. Kone ja Terä Oy valmisti pienen erän Peto-mopoja vuonna 1955. Varsinaisen suomalaisen mopohistorian aloitti Helkaman Hopeasauma Mopo, jonka ensimmäiset sarjavalmistuserät valmistuivat Hangon tehtaalla vuonna 1956. Suosituimmaksi – ja ehkä kaikkien aikojen tunnetuimmaksi – mopomalliksi tuli turkulaisen Tunturipyörä Oy:n valmistama levyrunkoinen perusmopedi, joka tunnetaan yleisesti nimellä Pappa-Tunturi. Pappa-mopoa valmistettiin vuosina 1959–1987 ja se oli pääasiassa vanhojen miesten kulkuneuvo. Tunturin ohella toinen Suomessa suosittu mopomerkki oli Solifer, jota valmistettiin erilaisina versioina vuosina 1957–1985.

Tapahtuman järjestää Liedon museo.

Tapahtumapaikka: Nautelankosken museo, Nautelankoskentie 40, 21360 Lieto As. Nautelankosken museo, kahvila ja museopuoti ovat avoinna 7.8.2023 asti joka päivä kello 11–17.

Lisätiedot:

Reijo Huhtala
puh. 0400 523 342

Liedon museo
Terhi Ykspetäjä-Remes
terhi.ykspetaja-remes@liedonmuseo.fi
www.liedonmuseo.fi